ਧਨਪਤ

v.

ਸ਼ੀਓ ਰਾਮ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1960)

ਮਾਰਚ 19, 2020

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925:

ਸ. 63 - ਇੱਛਾ - ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਸੀ

ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੁਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ
ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਵਿਲ ਸ਼ੱਕੀ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ -
ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ
ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਈ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ - ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872:

ਧਾਰਾ 65 ਅਤੇ 68 – ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ – ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਧਾਰਾ 65 ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲੀ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1941:

ਧਾਰਾ 41 – ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ – ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

1. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਤੱਥ ◌ਾ◌ं ਦੀ ਖੋਜ
ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1918 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 11] [139--]

ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ (ਡੀ) ਐਲ.ਆਰਜ਼ ਅਤੇ ਓ.ਆਰਜ਼ ਰਾਹੀਂ। v. ਚੰਦਰਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।
(2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 157: [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1018 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.
ਰਣਧੀਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2019] 9 ਐਸਸੀਆਰ 776 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੇਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਗਵਾਹ ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਝੂਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 15 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੂਲ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 15 ਅਤੇ 17] [141-ਏ-ਬੀ, ਐਫ-ਐਚ; 142-ਏ]

ਐਮ. ਏਹਤਿਸ਼ਮ ਅਲੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਐਮ. ਸਖਾਵਤ ਅਲੀ ਦੀ ਥਾਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੀ. ਜਮਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹੋਰ. 1922 56 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਹਰ ਰਾਮਾ, ਗੋਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1979) 4
500 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਹ ਚੁਣਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੋ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਰਖ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਪਰ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 20] [143--]
ਬਿਪਿਨ ਸ਼ਾਂਤੀਲਾਲ ਪੰਜਾਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2001)
3 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2001] 2 ਐਸਸੀਆਰ 29; ਜ਼ੈਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਬਿਪਿਨ ਬਿਹਾਰੀ ਬੇਹਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2020) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 184- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

4. ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਲੋੜ
ਐਕਟ, 1963 ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਉਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ, ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੋਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।
ਗਵਾਹ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹ ਵੀ ਸਨ। ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਆਇਆ ਸੀ।
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਸ.ਡੀ.-4-
ਵਿਲ, ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵਿਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਵਾਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੀ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਫਤਰ। [ਪੈਰਾ 23] [144--; 145--]

ਐਮ.ਐਲ. ਅਬਦੁਲ ਜੱਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਵੀ. ਵੈਂਕਟ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਓਰਜ਼। (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 573 : [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 513; .
ਕਮਲਮ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਵੀ. ਅਯਾਸਾਮੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2001) 7 ਐਸਸੀ 503 : [2001] 1 ਬੇਨਪਲ. 272; ਜਾਨਕੀ ਨਾਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮਦੇਵ ਕਦਮ (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 91:
[2002] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 175 - ਵਿਲੱਖਣ.
ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲ ਆਈਂਗਰ, ਵੀ. ਬੀ. ਐਨ. ਥਿੰਮਾਜੰਮਾ ਅਤੇ ਤੀਰ; ਹੋਰ।
ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 443 : [1959] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 426; ਸੇਠ ਬੇਨੀ
ਚੰਦ (ਹੁਣ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ), ਹੁਣ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਕੁੰਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 554 : [1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 578 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
5. ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਹਾਲਾਤ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. [ਪੈਰਾ 30] [147-]

ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਪੰਚਨਨ ਬੈਨਰਜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ. (1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 459; ਵੇਦ ਮਿੱਤਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਦੇਵ ਵਰਮਾ (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ
578; ਲੀਲਾ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਕਮਲਾ ਮੈਨਨ ਕੋਚਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570: [2014] 7 ਐਸਸੀਆਰ
697 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਹੇਠਾਂ. ਪੂਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33] [149-]

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1018	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 11
[2019] 9 ਐਸਸੀਆਰ 776	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 11
1922 56	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15
(1979) 4 500	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16
[2001] 2 29	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 18
(2020) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 184	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19

[1959] ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 426	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21
[1977] 1 SCR 578	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 22
[1969] 3 SCR 513	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 24
[2001] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 272	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 26
[2002] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 175	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 28
(1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 459	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 30
(2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 578	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 31

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1960
2020 ਵਿੱਚ।

ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3131/1987 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 27.03.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਰਿਸ਼ੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਉਤਕਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਹਿਤ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੀਲਮਨੀ ਪੰਤ, ਵਿਦਿਸ਼ਾ ਸਵਰੂਪ ਅਤੇ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 27 ਮਾਰਚ, 2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰੇਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ:

"1. ਕੀ 30.4.1980 ਈ.ਡੀ.-3 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ;

ਕੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਲ ਐਕਸ.ਡੀ.-3 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

3. ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ੀਓ ਰਾਮ ਦਾ ਦਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 5-ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 7-9 ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੋਤੀਆਂ ਸਨ। ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5, 7-9 ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਦ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਿਸਰੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ।

4. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ, ਚੰਦ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 7-9, 489 ਕਨਾਲ 4 ਮਰਲੇ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਦਾ ਭਰਾ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ
ਨੰਬਰ 5 ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਨੂੰ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਈ । ਅਜਿਹੀ ਇੱਛਾ ਜਾਟ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 7-9 ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਛਾ ਸੀ
ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦੇ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ੧੨ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪਰ
ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 7 ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"1. ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਹਨ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ?

ਕੀ 30.4.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ?

7. ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚੰਦੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਜ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ 5? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਲਈ
ਪ੍ਰਭਾਵ?"

ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਸ਼ੀਓ ਰਾਮ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5, ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਚੰਦੂ ਰਾਮ। ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ (ਐਕਸ.ਡੀ.-21) ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ (ਐਕਸ.ਡੀ.-22) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ (ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਿੰਡ ਗਵਾਰ ਵਿੱਚ 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਿੰਡ ਬੈਰਾਂ ਵਿੱਚ 151/2 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਿੰਡ ਹਰਿਆਵਾਸ ਵਿੱਚ 10 ਏਕੜ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਗਵਾਰ ਵਿੱਚ 6 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ।
ਪਿੰਡ ਬਲਿਆਲੀ, ਕੁੱਲ 811/2 ਏਕੜ। ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗਵਾਰ ਦੀ 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਬੈਰਾਂ ਦੀ 151/2 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਫੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ. ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਐਕਸ ਡੀ -17 ਅਤੇ ਡੀ -18 ਹਨ. ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੈਟਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਵਿਦਵਾਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ, ਡੀਡਬਲਯੂ -4 ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀਐਸ ਪੰਵਾਰ, ਲੇਖਕ, ਡੀਡਬਲਯੂ -5 ਸੋਹਨ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਲਰਕ ਡੀਡਬਲਯੂ 2 ਵਜੋਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ-4 ਡੀਐਸ ਪੰਵਾਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਦਾ ਵਕੀਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।
ਡੀਡਬਲਯੂ -4 ਡੀਐਸ ਪੰਵਾਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸ ਡੀ -3 ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਹੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਚੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 5, ਸੋਹਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ 11 ਮਈ, 1987 ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4, ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 5, ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮਹਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਵ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਅਤੇ
ਇਸ ਲਈ, ਇੱਛਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ 7 ਦਸੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮਕਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, 7 ਦਸੰਬਰ 1981 ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਸਾਬਕਾ-
ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਡੀ-17) ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਲਗਭਗ 8-10 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ੀਓ ਰਾਮ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਸੀ
ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਸ਼ੀਓ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ।

11. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਏ. ਐਲ.ਆਰ. v. ਚੰਦਰਿਕਾ

(ਓ.ਆਰ.ਐਸ.[2]. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1918 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਣਧੀਰ ਕੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
5. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 3, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"16. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁੱਲ ਜਾਂ
ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।
ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੇਵਲ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ
ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਿਹਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ
ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟੇਟਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟੇਟਰ ਅਤੇ ਦੋ
ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾ ਸਿੰਘ, ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ
ਹਾਲਾਤ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਵਿਲ।

[2] (2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 157
[3] 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5822 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 24 ਜੁਲਾਈ, 2019 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

13. ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 18724 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 65 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"65. ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। - ਹੋਂਦ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ, ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ:-

ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰੋ
ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ;

()

()

ਮਾਮਲਿਆਂ (ਏ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ.
"

14. ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਡੀਡਬਲਯੂ 4 ਡੀਐਸ ਪੰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

15. ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਐਮ. ਸੁਖਾਵਤ ਅਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਐਮ. ਏਹਤਿਸ਼ਮ ਅਲੀ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਨਾਮ ਜਮਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ
ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ।[5], ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਰਾਹੀਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਸਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਪੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਸਬੂਤ ਐਕਟ'

5 1922 56

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਆਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏ, ਜੇ ਉਹ ਗਵਾਹ ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ. ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਸੀ
ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ. ਉੱਥੇ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ
ਨਿਯਮਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ।
ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਅਹਿਰ ਰਾਮਾ ਗੋਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। v.
ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 6, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
ਖੁਦ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ
ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ
ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕੰਡਰੀ
ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਵੀ
ਸਬੂਤ ਐਕਟ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਸੀਅਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ।
ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 15 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਮੂਲ ਇੱਛਾ ਦਾ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਸਥਿਤੀ, ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

---

6 (1979) 4 500

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪਰ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ.

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਿਪਿਨ ਸ਼ਾਂਤੀਲਾਲ ਪੰਜਾਲ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.[7], ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"14. ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਜੋ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸਬੂਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ)
ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ
ਟਿਕਾਊ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉੱਪਰ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ)।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਫਾਇਦੇ ਹੋਣਗੇ. ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲੰਬੇ ਘੰਟੇ, ਜੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ. ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਉਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ
ਨਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

---

[7] (2001) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1

ਜ਼ੈਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਬਿਪਿਨ ਬਿਹਾਰੀ ਬੇਹਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।[8]. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਬਜ਼ਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਿਰ ਹੈ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਚ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੈਂਕਟਚਲ ਅਯੰਗਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ.

ਥਿਮਜੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।[9]. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"18. ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਛਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਨੂੰ ਟੈਸਟੇਟਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਟੈਸਟੇਟਰ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ
ਇੱਛਾ? ਕੀ ਉਹ ਇੱਛਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਸਨੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ? ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ
ਜੋ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਛਾ ਹੈ
ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਸਦੀਕ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਾਂਗ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਗਣਿਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ[ਸੋਧੋ] ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਝਵਾਨ ਮਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।

[8] 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 184
[9] 1959 443

22. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਠ ਬੇਨੀ ਚੰਦ (ਹੁਣ ਮਰ ਚੁੱਕੇ) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਐਲ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਕੁੰਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।[10] ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਂਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਧਨ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

9. ਹੁਣ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਕੋਰਟ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੱਗੋ ਬਾਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਂਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਧਨ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਦੇਖੋ
ਜਰਮਨ ਆਨ ਵਿਲਜ਼ (8ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 50) ਅਤੇ ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲ ਅਯੰਗਰ
ਵੀ. ਬੀ. ਐਨ. ਥਿਮਜੰਮਾ, ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 443 : 1959 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਆਰ 426] "ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਸੀਲੇਦਾਰ" ਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਈ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਕੋਲ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ
ਮਨ ਅਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਅਵਸਥਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਉਦੋਂ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ,
ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਨਹੀਂ
ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ...

23. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ,
ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੰਦੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੋਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਉਹ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹ ਵੀ ਸਨ। ਕ੍ਰਾਸ ਵਿੱਚ- ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਸ.ਡੀ.-4-ਦਿ ਵਿਲ, ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਛਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

---

[10] (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 554

ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬੩ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬੮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬੮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਤੋਤੇ ਵਾਂਗ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਵਾਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੀ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ
ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

ਐਮ.ਐਲ. ਅਬਦੁਲ ਜੱਬਾਰ ਸ਼ਹਿਬ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਵੀ. ਵੈਂਕਟ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਓਰਜ਼।[11]. ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਂਡ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।
ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ :

"8. "ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਐਨੀਮੋ ਅਤਸਟੈਂਡੀ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ", ਦੇਖੋ ਜਰਮਨ ਆਨ ਵਿਲਜ਼, 8 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ,
ਪੰਨਾ 137. ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। "ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਸਦੀਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, "ਥੀਓਬਾਲਡ ਆਨ ਵਿਲਜ਼ ਆਨ ਵਿਲਜ਼ ਦੇਖੋ, 12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ.
ਪੰਨਾ 129. ਗਿਰਜਾ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਗਿਰਜਾ ਦੱਤ ਵਿੱਚ। ਗੰਗੋਤਰੀ [ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 346, 351],
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ "ਐਨੀਮੋ ਅਤਸਦੀ" ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਵਿਨਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਿਦਵਾਨਿਧੀ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਬਨਾਮ ਦਸ਼ਰਥ ਮਾਲੋ [ਆਈਐਲਆਰ 56 ਕੈਲ 598] ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ "ਲਿਖਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਸੀ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ "ਲਿਖਾਰੀ" ਸੀ। ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਗਨਨਾਥ ਸਿੰਘ [54 ਐਮਐਲਜੇ 43] ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ।
ਕਿ ਉਹ ਲੇਗੇਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੇਕਨ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ

---

[11] (1969) 1 573

ਇਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ "ਲਿਖਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੇਗੇਟਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਹ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਗਵਾਹ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਬਲਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਵਸੀਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਐਨ ਕਮਲਮ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਅਯਾਸਾਮੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.[12] ਕਿ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲਿਖਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਾਂ:

"27. ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨੀਮਸ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਉਹ ਇੱਛਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਛਾ ਦਾ ਸਿਰਫ ਲੇਖਕ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਹਾ ਵਾਂਗ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਿੰਘ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

---

[12] (2001) 7 503

ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਜਾਨਕੀ ਨਾਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮਦੇਵ ਕਦਮ 13 ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ:

"10. ... ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ
ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ,
ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਦੂਜੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਛਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ
ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ
ਦੋ ਗਵਾਹ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਗਵਾਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਛਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ
ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।
ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ, ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਅਤੇ
ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ
ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ
ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ,
ਵਸੀਅਤ ਕਿਸ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ
ਏਐਨਆਰ ਵੀ ਪੰਚਨਨ ਬੈਨਰਜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।[14] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

---

[13] (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 91
[14] (1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 459

ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ। ਟੈਸਟਾਟ੍ਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"4. ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇੱਛਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆਮ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਦੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰੋਜ ਬਾਲਾ ਦੇ ਅੱਧੇ ਖੂਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਖੂਨ ਵਾਲੀ ਭੈਣ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ
ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਵੀ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਦ ਮਿੱਤਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਦੇਵ ਵਰਮਾ 15 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"8. ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ
ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੀਲਾ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਮੈਨਨ ਕੋਚਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।[16] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹੀ। ਇੱਥੇ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਪਾਵੇਗਾ. ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਇਕੱਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

---

[15] (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 578

[16] (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570

"13. ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣਗੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ; ਅਸਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰ ਪਾਉਣਗੇ। ਆਖ਼ਰੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਇਕਲੌਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ
ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ. ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦਾ ਮਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ..."
ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਪੂਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
M.Sc., LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Documen